

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÁT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Istorie și Filosofie
Str. M. Kogălniceanu nr. 1
Cluj-Napoca, 400084
Tel.: 0264 405 300 int.5275
Fax: 0264 405 326
hiphi@ubbcluj.ro hiphi.ubbcluj.ro

UNIVERSITATEA „BABEȘ-BOLYAI” CLUJ-NAPOCA
FACULTATEA DE ISTORIE ȘI FILOZOFIE
ȘCOALA DOCTORALĂ DE RELAȚII INTERNAȚIONALE ȘI
STUDII DE SECURITATE

TEZĂ DE DOCTORAT

REZUMAT

Conducător de doctorat:

Lect.univ.dr. Mihai Croitor

Student-doctorand:

Momîrlă (Anghel) Liliana

ANUL 2025

[Type here]

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÁT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Istorie și Filosofie
Str. M. Kogălniceanu nr. 1
Cluj-Napoca, 400084
Tel.: 0264 405 300 int.5275
Fax: 0264 405 326
hiphi@ubbcluj.ro hiphi.ubbcluj.ro

UNIVERSITATEA „BABEȘ-BOLYAI” CLUJ-NAPOCA
FACULTATEA DE ISTORIE ȘI FILOSOFIE
ȘCOALA DOCTORALĂ DE RELAȚII INTERNAȚIONALE ȘI STUDII DE
SECURITATE

**Interdependența dintre Relațiile Internaționale și Securitatea Națională, fundamente
pentru dezvoltarea socio-economică regională a României în zona Mării Negre**

Conducător de doctorat:

Lect.univ.dr. Mihai Croitor

Student-doctorand:

Momîrlă (Anghel) Liliana

ANUL 2025

[Type here]

Cuprins

Introducere 5

Capitolul 1. Metodologia cercetării.....19

1.1 Metode de cercetare.....21

1.2 Ipoteze de cercetare formulate.....23

1.3 Strategia de cercetare.....25

1.4 Metodologia și metoda studiului de caz.....28

1.5 Cadrul teoretic aplicat.....30

Capitolul 2. Aspecte teoretice privind securitatea economică.....34

2.1 Aspecte teoretice privind securitatea economică a țării.....34

2.2 Analiza literaturii de specialitate a definiției securității economice.....37

2.3 Nivelul macro al securității economice.....39

2.4 Conceptul de securitate economică.....41

2.5 Concluzii.....47

Capitolul 3. Dezvoltarea regională a României: perspective socio-economice

și implicații pentru securitatea națională50

3.1 Contextul României.....50

3.2 Dezvoltarea regională în România - disparități regionale.....51

3.3 Contextul istoric al dezvoltării regionale în România.....55

3.4 Cauze și consecințe.....60

3.5 Dezvoltarea socio-economică și securitatea națională a României în procesul
globalizării.....62

3.6 Paradiplomație, instrument de cooperare internațională.....79

3.7 Concluzii.....88

[Type here]

Capitolul 4. Peisajul socio-economic actual al României.....	93
4.1 Indicatori economici.....	94
4.2 Indicatori sociali	95
4.3 Indicatorii macroeconomici.....	97
4.4 Prognoza macroeconomică a României	100
4.5. Concluzii.....	104
Capitolul 5. Strategii și politici de dezvoltare regională	106
5.1 Politici și inițiative guvernamentale.....	108
5.2 Finanțare și programe UE.....	110
5.3 Finanțare Interreg – Sprijinirea cooperării transfrontaliere (2021-2027)...	127
5.4 Finanțare de la bugetul de stat și împrumuturi în România.....	128
5.5 Concluzii.....	133
Capitolul 6. Dezvoltarea economică a regiunii Mării Negre.....
un punct de intrare în România.....	136
6.1 Introducere.....	136
6.2 Prezentare istorică a regiunii Mării Negre.....	141
6.3 Semnificația geopolitică a Regiunii Mării Negre.....	144
6.4 Provocări și oportunități economice în regiunea Mării Negre.....	156
6.5 Studiu de caz: Influența relațiilor internaționale și securității naționale asupra dezvoltării socio-economice a regiunii Mării Negre parte a Regiunii de Dezvoltare Sud-Est a României.....	161
Capitolul 7. Concluzii.....	203
Bibliografie.....	223

[Type here]

Interdependența dintre dezvoltarea socio-economică regională, politicile externe și securitatea națională în România a devenit tot mai evidentă în ultimii ani, pe fondul intensificării provocărilor geopolitice și economice. Dezvoltarea regională, accesul la infrastructură și cadrul diplomatic consolidat contribuie simultan la prosperitate și la capacitatea de reacție strategică a statului. Lucrarea contribuie la această analiză prin luarea în considerare a diferitelor dimensiuni ale subiectului de la prezentarea securității economice, la situația financiară, până la exemplificarea influenței relațiilor internaționale și securității naționale asupra dezvoltării socio-economice a regiunii Mării Negre din România.

Într-o lume în care trasarea granițelor este direct legată de dezvoltarea socio-economică, în care globalizarea stabilește o nouă eră de transformare economică, evenimentele care se petrec în alte regiuni ale lumii pot avea efecte asupra economiilor din întreaga lume, influențând evoluția prețurilor și, în consecință, direcția politicii monetare. Relațiile internaționale (RI) și securitatea națională (SN) sunt două domenii profund interconectate, ale căror interdependențe au crescut exponențial în contextul globalizării și al transformărilor geopolitice recente. Analiza interdependențelor dintre acestea trebuie să pornească de la înțelegerea dinamicii dintre dezvoltarea relațiilor internaționale și redefinirea conceptului de securitate națională, pentru ca mai apoi să se poată evidenția influența acestor procese asupra dezvoltării socio-economice regionale.

Obiectivul cercetării științifice este modul în care conceptul de securitate economică poate contribui la înțelegerea și fundamentarea dezvoltării socio-economice regionale, în contextul influențelor exercitate de relațiile internaționale și de imperativele securității naționale România. Interdependența dintre dezvoltarea socio-economică, relațiile internaționale și securitatea națională este analizată în detaliu, evidențiind relevanța acestui subiect în contextul geopolitic contemporan, caracterizat de tensiuni sporite, competiții pentru influență și riscuri de securitate în continuă evoluție.

Ca și o sinteză se poate desprinde faptul că fundamentul securității economice se bazează pe caracteristicile și particularitățile individuale ale entității, setare de praguri pentru indicatorii de evaluare, alegerea celei mai adecvate metode de securitate economică de asigurat, pe asigurarea unor măsuri eficiente împotriva corupției și criminalității economice, pe optimizarea mecanismelor de implementare a securității economice, pe abolirea concurenței neloiale și a monopolurilor. Securitatea economică a României reprezintă un concept complex, care implică protejarea resurselor economice ale statului și asigurarea stabilității economice pe termen lung, în fața unor

[Type here]

riscuri interne și externe. În contextul geopolitic actual, securitatea economică devine esențială pentru garantarea dezvoltării sustenabile, a prosperității cetățenilor și a menținerii unui echilibru în fața provocărilor economice globale.

Deși economia României a cunoscut o creștere semnificativă, încă există zone vulnerabile, cum ar fi inegalitățile economice, corupția și infrastructura deficitară. De asemenea, economia informală rămâne o problemă semnificativă, afectând colectarea veniturilor fiscale și transparența pieței de muncă. Ca măsuri de avut în vedere, putem enumera implementarea unor politici economice care să sprijine reducerea inegalităților economice și îmbunătățirea accesului la educație și sănătate, consolidarea statului de drept și întărirea măsurilor anticorupție, promovarea transparenței economice și stimularea regiunilor sărace. Securitatea economică depinde de particularitățile fiecărei țări, de stabilirea unor praguri pentru indicatorii relevanți, de alegerea metodelor adecvate de protecție economică, de combaterea corupției și criminalității economice, de optimizarea implementării politicilor și de eliminarea concurenței neloiale și a monopolurilor.

Capitolul al treilea descrie interfața între dezvoltarea regională a României și securitate națională, perspective socio-economice și implicații pentru securitatea națională. România este un important jucător economic, cultural și politic în Europa de Sud-Est și trebuie susținută de Uniunea Europeană pentru a-și continua creșterea internă și externă. Cu toate acestea, este recunoscut pe scară largă faptul că trăsăturile geografice, politice și administrative ale României sunt atât de unice încât să realizeze o formă echitabilă și coerentă de dezvoltare națională. Dacă adăugăm trăsăturile relațiilor istorice și economice cu cele 27 de state membre ale Uniunii Europene, am putea spune că de-a lungul timpului, dezvoltarea regională a avut un ritm diferit și, în consecință, convergența economică a României ar trebui să atingă același ritm.

Pentru România, dezvoltarea regională a avut propriile manifestări specifice pornind de la istorie, mai vizibile în contextul statului unitar român, evident mai ales în perioada de tranziție și aderarea la Uniunea Europeană. România de astăzi este formată din 42 de entități de dezvoltare și 8 regiuni, ceea ce o face țara cu cele mai multe entități de dezvoltare regională din Europa. Motivul principal pentru dezvoltarea celor 42 de entități de dezvoltare este acoperirea lor geografică largă, care ia în considerare existența, potențialul de dezvoltare și nevoile de dezvoltare ale zonelor, precum și nevoia de a opera în -zonele urbane. Deși regiunea este un concept mai larg de așezare din punct de vedere geografic, din perspectiva conceptului de dezvoltare locală, regiunea cuprinde orașul, parcul industrial, zona urbană ecologică. Creșterea masei zonelor urbane folosind

[Type here]

hinterlandul zonelor de tip metropolitan joacă un rol important în legarea structurilor de rețea. Interacțiunea dintre regiunile non-urbane și zonele urbane este premisa unei regiuni care este bine conectată din perspectiva rețelei.

Privind în perspectivă, potențialele dezvoltări viitoare legate de dezvoltarea regională în România pot include valorificarea tehnologiilor digitale, promovarea creșterii ecologice, stimularea clusterelor de inovare și consolidarea colaborării regionale. Prin adoptarea unei abordări holistice și integrate a dezvoltării regionale, România își poate debloca întregul potențial, poate stimula competitivitatea economică și poate asigura prosperitate pe termen lung pentru toate regiunile țării.

Globalizarea a dus la creșterea fluxurilor de bunuri, servicii, capital, tehnologie și informații la scară globală, având atât efecte pozitive, cât și provocări pentru națiuni, economii și indivizi. Globalizarea nu este un fenomen recent; însă intensificarea sa în ultimele decenii a fost accelerată de progresele tehnologice, în special în domeniul comunicațiilor și transporturilor. După integrarea în UE, România a beneficiat de acces mai larg la piețele interne ale Uniunii și a devenit un jucător activ pe piețele internaționale. În același timp, globalizarea a însemnat o mai mare dependență de economiile externe și expunerea la riscurile economice globale, inclusiv crize financiare și fluctuațiile pieței internaționale.

Globalizarea a avut un impact direct asupra securității economice a României, având în vedere dependența tot mai mare de piețele externe și de investițiile străine. Rata de creștere economică a fost afectată de factori precum crizele financiare globale, fluctuațiile prețurilor materiilor prime și evoluțiile economice internaționale. În ciuda avantajelor economice, globalizarea poate genera inegalități semnificative în rândul cetățenilor. Migrarea forțată a tinerelor talente reprezintă o problemă gravă pentru România, având un impact asupra capitalului uman și a dezvoltării pe termen lung. De asemenea, în fața unei piețe globale tot mai competitive, România trebuie să adopte politici economice care să sprijine inovația și adaptabilitatea sectorului său industrial și agricol. Pentru a sprijini dezvoltarea socio-economică și securitatea națională, România trebuie să implementeze o serie de măsuri strategice. Printre acestea se numără: **investiții în educație și formare profesională, sustenabilitatea economică și ecologică, consolidarea infrastructurii de securitate cibernetică, colaborarea internațională pentru prevenirea conflictelor și crizelor**. Globalizarea a condus la o creștere a interdependenței economice, sociale și culturale între diferitele regiuni ale lumii. În acest context, autoritățile locale și regionale au

[Type here]

devenit conștiente de importanța lor în stabilirea unor relații externe care pot contribui la dezvoltarea economică, culturală și socială a teritoriilor lor. Regiunile sau orașele pot, astfel, să își promoveze interesele proprii fără a depinde exclusiv de autoritățile centrale.

În multe state, procesul de descentralizare a dus la o mai mare autonomie și responsabilitate a autorităților locale și regionale, care, prin urmare, își pot defini propriile politici externe. Aceste autorități sunt din ce în ce mai implicate în promovarea propriilor interese economice, educaționale, culturale sau de dezvoltare regională la nivel internațional.

Descentralizarea și transferul de competențe către autoritățile locale reprezintă procese fundamentale în organizarea și funcționarea administrativ-teritorială a unui stat, având scopul de a spori eficiența guvernării, de a încuraja participarea cetățenilor și de a asigura o mai bună gestionare a resurselor publice. Descentralizarea se referă la transferul de puteri, responsabilități și competențe de la autoritățile centrale către autoritățile locale.

Paradiplomatia joacă un rol tot mai important în relațiile internaționale, oferind autorităților locale și regionale posibilitatea de a influența politica externă a statelor lor și de a contribui la dezvoltarea relațiilor internaționale. Aceasta reflectă o realitate globală în care regiunile și orașele au un impact considerabil asupra economiei și geopoliticii internaționale, iar dialogul și cooperarea regională sunt esențiale pentru rezolvarea unor probleme globale comune.

Securitatea națională a României este influențată atât de amenințările externe, cât și de riscurile economice generate de globalizare. România, fiind membră NATO și UE, beneficiază de protecție militară și politică din partea acestor organizații. Cu toate acestea, riscurile geopolitice din vecinătatea estică (în special în contextul conflictului din Ucraina) și amenințările cibernetice globale sunt factori ce afectează stabilitatea națională. De asemenea, schimbările climatice și crizele economice globale pot avea un impact semnificativ asupra securității naționale a României.

Capitolul al patrulea tratează peisajul socio-economic actual al României. Evoluția economică a României a reprezentat o amprentă importantă pe piețele financiare, iar din acest motiv, rezultatele acestora au fost intens preocupate de analize și studii sociale și economice, de evoluții economice și sociale. De asemenea, au fost luate în considerare, măsuri de asigurare a siguranței populației, inclusiv a cheltuielilor militare și o protecție socială eficientă și de securitate națională, alocarea constantă a resurselor în condițiile liniștii politice și sociale. Peisajul social și economic al României determină obiectivele și prioritățile dezvoltării economice, politicilor

[Type here]

publice, iar pe termen lung, echilibrele monetare și financiare sunt pe deplin dependente. Din eficiența socio-economică a securității naționale depinde în principal de imperativul populației României și în mare măsură a celorlalte regiuni ale lumii.

Planul fiscal al României preconizează o reducere a deficitului bugetar de la 7,9% din PIB în 2024 la 2,5% în 2031, printr-o ajustare anuală de aproximativ 0,8%. Deci, restructurarea cheltuielilor bugetare în România până în 2030 implică o combinație de măsuri de austeritate, reforme structurale și investiții strategice. Succesul acestor măsuri depinde de implementarea eficientă și transparentă a planului, precum și de adaptarea acestuia la condițiile economice și sociale în schimbare.

Capitolul al cincilea analizează Strategii de dezvoltare regională care stabilesc direcții generale pentru dezvoltarea țării pentru perioada 2025-2030, cum ar fi: dezvoltarea de proiecte strategice, descentralizarea fiscală, sprijinirea investițiilor în infrastructura de transport și energie pentru a facilita conectivitatea regională și accesul la piețele interne și externe, dezvoltarea parcurilor industriale și a centrelor de inovare pentru a atrage investiții și a crea locuri de muncă. Nu trebuie uitate implementarea soluțiilor digitale în administrația publică și în serviciile publice pentru a îmbunătăți eficiența și transparența, sprijinirea startup-urilor și a IMM-urilor inovative prin programe de finanțare și mentorat. Toate aceste măsuri cuprinse în strategiile regionale își găsesc finanțare fie de la bugetul de stat, fie din fonduri externe, fie din împrumuturi. Costurile acestor măsuri sunt direct conectate cu deficitul bugetar al României, care în perioada 2020-2024 a fost caracterizat de fluctuații semnificative, reflectând impactul crizei sanitare și măsurile economice adoptate pentru a sprijini redresarea.

Finanțarea bugetului de stat și împrumuturile externe și interne au fost esențiale pentru susținerea economiei României, în special în perioadele de criză economică și sanitară. Cu toate acestea, provocările economice persistă, în special legate de sustenabilitatea datoriei publice și stabilitatea fiscală. România își propune să reducă deficitul bugetar până în 2030 prin măsuri de reformă structurală și ajustarea cheltuielilor publice, inclusiv prin reducerea cheltuielilor de personal, reformarea sistemului de pensii și alocații sociale și creșterea eficienței gestionării fondurilor publice.

Reformele propuse vizează îmbunătățirea competitivității economiei, reducerea consumului guvernamental și ajustarea politicii de venituri și transferuri sociale. De asemenea,

[Type here]

investițiile strategice în infrastructură, inclusiv în sectorul energetic și transporturi, vor contribui la creșterea productivității și competitivității economiei, stimulând exporturile și reducând importurile. Aceste măsuri vor ajuta la corectarea dezechilibrelor externe și la reducerea deficitului comercial. În ansamblu, aceste reforme și investiții vor contribui la consolidarea fiscală și la creșterea competitivității economiei României pe termen mediu și lung.

Capitolul șase tratează dezvoltarea economică a regiunii Mării Negre, un punct de intrare în România. Cercetarea prezentă propune o analiza, pe baza datelor furnizate de o analiză econometrică, a dezvoltării economice a regiunii Mării Negre în corelație cu partenerii. Regiunea Mării Negre este un punct nodal în relațiile geopolitice și economice dintre Europa, Asia și Orientul Mijlociu. Aceasta este marcată de divergențe politice semnificative, competiții economice și instabilitate geopolitică, care, toate, influențează dezvoltarea socio-economică a statelor din regiune. De asemenea, acest spațiu este important din punct de vedere strategic, având o mare diversitate de actori internaționali implicați: Uniunea Europeană, Rusia, Turcia, Statele Unite, precum și organizații internaționale precum NATO și Organizația pentru Cooperare Economică a Mării Negre (BSEC). Într-un astfel de context, dezvoltarea socio-economică a regiunii Mării Negre nu poate fi înțeleasă decât prin prisma relațiilor internaționale și a securității naționale, care sunt interdependente și se modelează reciproc.

După cum am arătat, în literatura de specialitate există relativ puține lucrări care studiază procesele economice ale țărilor care formează regiunea Mării Negre și poziția acestora față de o zonă influentă precum Uniunea Europeană. Mai puține cercetări efectuate asupra macroregiunii Mării Negre se datorează faptului că, în general, UE nu are încă o politică coerentă orientată către potențialul său evident. În primul rând, regiunea Mării Negre pune probleme legate de performanța economiilor studiate, probleme precum nivelul ridicat de dependență de importurile de petrol și gaze naturale – UE fiind principalul importator din regiune – competitivitatea scăzută a industriilor regionale la nivelul UE, infrastructură limitată, comerț nedezvoltat și incapacitatea financiară a țărilor de a aborda această problemă. UE abordează aceste probleme pe o bază bilaterală, dar consider că, având în vedere macroeficacitatea regiunii, este necesară intervenția macroeconomică. România, ca stat frontieră al NATO și al UE, are un rol esențial în stabilizarea și dezvoltarea acestei zone. Întărirea cooperării în cadrul NATO și UE este esențială pentru România, având în vedere poziția sa strategică în regiunea Mării Negre și provocările geopolitice actuale. Prin promovarea inițiativelor NATO și susținerea politicilor UE, România poate contribui semnificativ la

[Type here]

securitatea și stabilitatea regiunii, precum și la propria dezvoltare economică și strategică. Toate aceste colaborări aduc **beneficii pentru România**, principalele fiind: **Securitate sporită**: Consolidarea prezenței NATO și a politicilor UE reduce riscul de agresiune externă și sporește stabilitatea regională (NATO, 2023), **dezvoltare economică**: investițiile în infrastructură și energie atrag capital străin și creează locuri de muncă, influență regională: România devine un actor cheie în regiune, consolidându-și poziția în NATO și UE (NATO, 2023), **reziliență la amenințări hibride**: Cooperarea în domeniul cibernetic și al securității energetice reduce vulnerabilitățile la atacuri hibride.

Regiunea Mării Negre a României, cu o poziție geostrategică esențială la intersecția dintre Europa, Asia Centrală și Orientul Mijlociu, a redevenit în ultimii ani un spațiu de confruntare între marile puteri și de proiecție a intereselor strategice divergente. În acest context, cercetarea devine relevantă nu doar din punct de vedere academic, ci și strategic. Înțelegerea interdependenței dintre dezvoltarea economică, politicile externe și securitatea națională permite o abordare integrată a provocărilor contemporane, oferind soluții care combină creșterea economică sustenabilă cu consolidarea securității și coeziunii naționale. În plus, prin focalizarea pe cazul românesc al regiunii Mării Negre, cercetarea răspunde unei nevoi stringente de fundamentare științifică a deciziilor de politică externă și de securitate ale României în actualul climat de instabilitate geopolitică.

Alegerea **regiunii Mării Negre parte a Regiunii de Dezvoltare Sud-Est** a României drept **caz crucial** permite testarea valabilității conceptului de securitate economică ca instrument analitic aplicabil dezvoltării regionale în condiții de complexitate geopolitică. Dacă ipotezele cercetării sunt susținute în acest caz, este foarte probabil ca modelul propus să fie valid și în alte contexte regionale sensibile.

În ultima parte a lucrării sunt prezentate concluzii cu privire la legătura dintre dezvoltarea socio-economică, relații internaționale și securitate națională, având ca studiu de caz Angajamentul economic al României în regiunea Mării Negre.

Regiunea Mării Negre este extrem de vulnerabilă la instabilitățile geopolitice, având în vedere diversitatea de interese ale actorilor regionali și internaționali. Rusia, cu un control considerabil asupra peninsulei Crimeea și a regiunii de sud, joacă un rol central în relațiile de securitate ale regiunii. De asemenea, conflictele înghețate din Transnistria, Abhazia și Nagorno-

[Type here]

Karabakh adâncesc instabilitatea și complică dezvoltarea economică. În schimb, statele UE și NATO, inclusiv România și Bulgaria, au desfășurat politici care vizează stabilizarea regiunii prin integrarea în organizațiile internaționale și promovarea unei economii de piață deschise. Cu toate acestea, tensiunile dintre Ucraina și Rusia sau între Armenia și Azerbaidjan au demonstrat cât de fragilă poate fi dezvoltarea regională în fața provocărilor de securitate. Aceste conflicte, precum și divergențele interne dintre statele membre ale BSEC, au dus la scăderea încrederii investitorilor și la o fragmentare economică.

Dezvoltarea regională a Mării Negre nu poate fi disociată de dimensiunile geopolitice și economice ale relațiilor internaționale. Colaborarea între statele din regiune, alături de actori internaționali precum Uniunea Europeană, NATO și Rusia, are un impact direct asupra prosperității economice, securității și stabilității regiunii. Astfel, diplomația regională, acțiunile economice comune și gestionarea resurselor naturale sunt esențiale pentru a exploata pe deplin potențialul regiunii și pentru a asigura un viitor prosper pentru Marea Neagră.

Regiunea Mării Negre, cu importanța sa strategică, economică și geografică, este o zonă de interes crucial în arhitectura de securitate a Europei și a Eurasiei. Provocările geopolitice actuale, precum conflictele armate, rivalitățile economice și amenințările cibernetice, impun necesitatea unei abordări integrate și coordonate pentru consolidarea securității naționale și regionale. Această lucrare a analizat din punct de vedere socio- economic, măsurile necesare pentru întărirea securității în regiunea Mării Negre, atât la nivel național (pentru statele riverane), cât și regional, luând în considerare cadrul actual de securitate. În 2026, regiunea Mării Negre va continua să se confrunte cu o instabilitate geopolitică semnificativă, însă vor avea și multiple oportunități de dezvoltare economică. Creșterea conectivității prin proiecte de infrastructură transfrontalieră și aprofundarea relațiilor economice cu China (Belt and Road Initiative) vor contribui la stabilizarea economică și vor stimula comerțul. Totodată, în domeniul energiei regenerabile, regiunea Mării Negre ar putea să devină un jucător important datorită resurselor de energie solară și eoliană din zona de coastă. Proiectele economice regionale, cum ar fi NABUCCO sau Southern Gas Corridor, sunt esențiale pentru integrarea economică și securitatea energetică a regiunii. Acestea au fost dezvoltate cu scopul de a reduce dependența regiunii de gazele naturale rusești și pentru a spori securitatea energetică a UE. În plus, proiectele de infrastructură, cum ar fi podul peste strâmtoarea Kerçi (între Rusia și Crimeea) și extinderea porturilor din România și

[Type here]

Bulgaria, pot stimula comerțul și investițiile externe. Însă, aceste inițiative sunt adesea afectate de incertitudinile politice și conflictele teritoriale.

Consolidarea securității naționale și regionale în regiunea Mării Negre este un proces complex care implică cooperare între statele riverane și partenerii internaționali. Măsurile necesare pentru protejarea regiunii includ modernizarea capabilităților militare, întărirea securității cibernetice, consolidarea prezenței NATO și dezvoltarea de infrastructuri regionale comune. Doar printr-o abordare integrată, bazată pe colaborare și prevenire, securitatea regiunii poate fi asigurată pe termen lung.

Dezvoltarea socio-economică într-o regiune nu este un proces izolat, ci este strâns legată de securitatea națională și de relațiile internaționale. De fapt, stabilitatea economică și prosperitatea unui stat influențează direct securitatea națională, iar stabilitatea regională depinde de bunele relații dintre actori economici și politici internaționali.

Prezenta lucrare de cercetare aduce o serie de contribuții originale în domeniul analizei geopolitice și al studiilor de securitate, prin:

Abordarea integrativă a relației dintre dezvoltarea socio-economică, relațiile internaționale și securitatea națională, într-un cadru regional concret – regiunea Mării Negre, parte a regiunii Sud- Est a României – care a fost insuficient analizat din această perspectivă multidisciplinară în literatura de specialitate românească.

Formularea și testarea unui model conceptual de analiză strategică, bazat pe interacțiunea dintre trei piloni – dezvoltare, securitate și diplomație – adaptabil și aplicabil în alte regiuni instabile geopolitic.

Studiul de caz aplicat asupra României, regiunea Mării Negre care oferă o evaluare critică a capacității statului de a-și valorifica poziția geostrategică în actualul context internațional, prin corelarea datelor economice, politice și de securitate.

Identificarea tipologiei amenințărilor hibride în regiunea Mării Negre și corelarea acestora cu vulnerabilități interne, oferind un cadru de acțiune pentru elaborarea de politici publice reziliente.

Propuneri concrete de politici publice care pot fi utilizate ca bază pentru decidenți în formularea unor strategii naționale coerente privind dezvoltarea durabilă și securitatea.

[Type here]

Lucrarea de față analizează într-o manieră interdisciplinară interacțiunea dintre dezvoltarea socio-economică, relațiile internaționale și securitatea națională, având ca studiu de caz regiunea Mării Negre parte a regiunii Sud-Est a României. Într-un context geopolitic marcat de instabilitate și competiție strategică, teza demonstrează că securitatea națională nu poate fi asigurată în absența unei economii solide și a unor parteneriate internaționale funcționale.

Prin combinarea metodologiilor calitative și cantitative, cercetarea evidențiază faptul că riscurile emergente, în special cele de natură hibridă, impun o regândire a paradigelor tradiționale de securitate. Studiul arată că România are potențialul de a deveni un actor regional relevant, însă acest lucru depinde de coerența politicilor interne, de profesionalizarea instituțiilor și de o diplomatie activă.

Rezultatele cercetării validează parțial sau total ipotezele formulate și conduc la concluzia că dezvoltarea socio-economică a regiunii Mării Negre parte a regiunii Sud-Est a României poate fi atinsă doar prin corelarea tuturor factorilor și actorilor implicați, care să îmbine dezvoltarea economică, consolidarea democratică și proiecția strategică regională.

Cuvinte cheie: economie națională, securitate economică, concept de securitate economică, interfața între dezvoltare și securitate, regiunea Marii Negre